

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

GJYKATA KUSHTETUESE

УСТАВНИ СУД

CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 25. oktobar 2016. godine
Br. ref.: RK980/16

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI90/15

Podnosilac

Emin Behrami

**Ocena ustavnosti presude Rev. br. 39/2015 Vrhovnog suda Republike
Kosova od 19. marta 2015. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo g. Emin Behrami (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), stanovnik Vučitrna.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Rev. br. 39/2015 Vrhovnog suda od 19. marta 2015. godine, presudu Ca. br. 2908/2013 Apelacionog suda od 22. oktobra 2014. godine i presudu C. br. 2351/10 Osnovnog suda u Prištini od 15. februara 2013. godine.
3. Presuda Vrhovnog suda je uručena podnosiocu zahteva 25. aprila 2015. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti presude Rev. br. 39/2015 Vrhovnog suda od 19. marta 2015. godine, na osnovu koje podnosilac zahteva tvrdi da mu je povređeno pravo na rad, što je garantovano članom 49. [Pravo na rad i obavljanje profesije] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 29. juna 2015. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 3. avgusta 2015. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Ivana Čukalovića za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Almiro Rodrigues (član) i Arta Rama-Hajrizi (članica).
8. Dana 20. avgusta 2015. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i kopiju zahteva poslao Vrhovnom sudu.
9. Dana 13. septembra 2016. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Snezhanu Botusharovu članicom Veća za razmatranje umesto sudije Robert Carolan, koji je podneo ostavku na funkciju sudije Ustavnog suda dana 9 septembra 2016. godine. A na osnovu starosne dobi kao predsedavajući Veća za razmatranje imenovan je sudija Almiro Rodrigues.
10. Dana 14. septembra 2016. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo preporuku Sudu, u punom sastavu, da proglasi zahtev neprihvatljivim, kao očigledno neosnovan.

Pregled činjenica slučaja

Činjenice u upravnom postupku

11. Na osnovu dokumenata uključenih u zahtev, primećuje se da je podnosilac zahteva bio nastavnik u srednjoj islamskoj školi "Alauddin" u Prištini.
12. Dana 25. maja 2006. godine, podnosilac zahteva je proglašen krivim za disciplinski prekršaj od strane Disciplinske komisije Islamske zajednice Kosova (u daljem tekstu: IZK) i kažnjen smanjenjem ličnog dohotka u iznosu od 20% za 7 (sedam) meseci. Podnosilac zahteva se žalio Disciplinskoj komisiji drugog stepena IZK-a.
13. Dana 24. juna 2006. godine, Disciplinska komisija drugog stepena IZK-a je odbila žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu, i podigla iznos kazne uklanjanjem ličnog dohotka sa 7 (sedam) na 8 (osam) meseci.
14. U međuvremenu, podnosilac je podneo tužbu protiv IZK Opštinskom sudu u Prištini.

Činjenice u sudskom postupku

15. Dana 4. aprila 2007. godine, Opštinski sud u Prištini je usvojio kao osnovan, tužbeni zahtev podnosioca i poništio kao nezakonite odluke komisije IZK-a. Navedeni sud je ocenio da tužiocu pripada pravo naknade sa punim ličnim dohotkom za vreme kažnjavanja od 8 (osam) meseci.
16. Dana 23. oktobra 2010. godine, Disciplinska komisija prvog stepena IZK-a je, odlukom br. 631/10 odlučila da podnosiocu zahteva prekine radni odnos, jer je izvršio disciplinski prekršaj koji dolazi kao rezultat optužbe koju je podnosilac izvršio prema dvojici pripadnika osoblja medrese o zlostavljanju učenika. Podnosilac zahteva se žalio Disciplinskoj komisiji drugog stepena IZK-a.
17. Dana 23. oktobra 2010. godine, Disciplinska komisija drugog stepena IZK je (odluka br. 799/10) potvrdila odluku Disciplinske komisije prvog stepena.
18. Dana 26. oktobra 2011. godine, podnosilac je podneo zahtev Departmanu za inspekcije pri Ministarstvu obrazovanja, nauke i tehnologije (u daljem tekstu: MONT), tražeći, momentalno vraćanje na radno mesto kao nastavnik, naknadu svih ličnih mesečnih dohodaka i odštetu za pričinjenu drugu materijalnu štetu.
19. Dana 10. oktobra 2011. godine, MONT je odgovorilo na zahtev podnosioca, navodeći da vraćanje podnosioca zahteva na radno mesto nije u njihovoj nadležnosti i da on ima pravo da se obrati drugostepenom organu poslodavca, a zatim može nastaviti u nadležnom sudu.
20. Dana 2. novembra 2010. godine, podnosilac zahteva je podneo tužbu Osnovnom sudu u Prištini protiv odluke 631/10 Disciplinske komisije prvog stepena i odluke 799/10 drugog stepena, zbog povrede osnovnih odredbi Ustava IZK-a i ZPP.
21. Dana 15. februara 2013. godine, Osnovni sud u Prištini je presudom C. br. 2351/10 odbio, kao neosnovan, tužbeni zahtev podnosioca u vezi sa njegovim zahtevom o poništenju odluka disciplinskih komisija IZK-a i njegovim

zahtevom o vraćanju na radno mesto i naknadi ličnih dohodaka i druge materijalne štete.

22. Dana 30. aprila 2013. godine, podnosilac zahteva je izjavio žalbu Apelacionom sudu protiv odluke Osnovnog suda u Prištini zbog povrede odredbi parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava.
23. Dana 22. oktobra 2014. godine, Apelacioni sud u Prištini je presudom C. br. 2351/10 odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva, jer je pravno stanovište prvostepenog suda bilo ispravno i zasnovano na zakonu i nije bilo bitnih povreda parničnog postupka ili pogrešne primene materijalnog prava.
24. Dana 22. oktobra 2014. godine, podnosilac je podneo zahtev za reviziju Vrhovnom sudu Kosova.

Činjenice u vanrednom pravnom sredstvu

25. Dana 19. marta 2015. godine, Vrhovni sud Kosova je presudom Rev. br. 39/2015 usvojio, kao delimično osnovan, tužbeni zahtev podnosioca; poništio, kao nezakonite, odluke Disciplinskih komisija prvog i drugog stepena i odbio, kao neosnovan, tužbeni zahtev podnosioca za vraćanje na radno mesto i naknadu za mesečne lične dohotke.

26. Relevantni deo presude Vrhovnog suda u pogledu odluka disciplinske komisije:

“Vrhovni sud Kosova, u ovakvom činjeničnom stanju, nalazi da je prihvatljiv pravni stav sudova nižeg stepena u vezi sa odbijanjem tužbenog zahteva tužioca, zato što je sporna rešenja o udaljavanju tužioca sa posla odobrila tužena, iako sa tuženom tužilac nije imao zasnovani radni odnos, ni sa ugovorom ni na neki drugi zakonski prihvatljiv način, ali po ugovoru u predmetnim spisima tužilac je imao zasnovani radni odnos sa opštinom Prištine odnosno Direkcijom za obrazovanje i kulturu, dok tužiočevo radno mesto po ovom ugovoru bilo je kod tužene, tako da zbog ovih razloga ova sporna rešenja su nezakonita.”

27. Relevantni deo presude Vrhovnog suda u pogledu radnog mesta i naknade ličnog dohotka:

“Zbog činjenice da je tužilac imao zasnovani radni odnos sa opštinom Prištine, na određeno vreme od 01.09.2009. godine do 31.08.2010. godine koji je ugovor o radu u pogledu trajanja istekao, dok od strane opštine Prištine ovaj ugovor nije produžen, Vrhovni sud nalazi da je neosnovan tužbeni zahtev tužioca za vraćanje tužioca na rad i naknadi ličnih mesečnih dohodaka, zbog razloga da u smislu člana 11.1 pod e) Osnovnog zakona o radu na Kosovu (Pravilnik UNMIK-a br. 2001/27) koji je bio na snazi za vreme udaljavanja tužioca s posla, ugovor o radu se prekida istekom trajanja zaposlenja. Dakle, zbog ovog razloga Vrhovni sud Kosova u ovom delu tužbenog zahteva je preinačio obe presude sudova

nižeg stepena, i odbio je tužbeni zahtev tužioca u celosti kao u izreci ove presude.”

28. Što se tiče drugih žalbi pokrenutih u reviziji od strane podnosioca zahteva, Vrhovni sud je utvrdio:

“Ostali navodi revizije ocenjeni su kao nerelevantni i bez učinka za drugačije odlučivanje po reviziji tužioca.”

Navodi podnosioca

29. Podnosilac zahteva tvrdi da je u njegovom slučaju povređeno pravo na rad, garantovano članom 49. [Pravo na rad i obavljanje profesije] Ustava.

30. Pored toga, Sud primećuje da se podnosilac zahteva žali na:

a) postupke sprovedene pred disciplinskim komisijama IZK-a i tvrdi: *“... obe disciplinske komisije IZK-a, shodno članu 45.17 njenog Ustava, su nenadležne za pokretanje disciplinskog postupka kao prvi i drugi stepen za službenike Medrese gde sam ja radio, jer one su ignorisale disciplinsku komisiju škole, kao prvi stepen, nakon koje predmet bi trebao da se prosledi kod one dve komisije, koja za institucije Medrese su drugi i treći stepen...”*(prva žalba).

b) postupke sprovedene pred redovnim sudovima, tvrdeći: *“... Vrhovni sud je trebao da poništenje kao nezakonita oba rešenja Disciplinske komisija IZK-a obrazloži na osnovu nenadležnosti ovih komisija shodno njenom Ustavu i preporukama MONT-a, kao i za flagrantno kršenje tog Ustava i zakona države, koje su nasilno uzurpirale nadležnost disciplinske komisije Medrese, kao prvi stepen, a ne na osnovu toga da IZK kao pravno lice nema nadležnosti o donošenju takvih rešenja i nije moj poslodavac po tome.”* (...). *“Vrhovni sud Kosova je bio obavezan da, osim poništenja dva nezakonita rešenja disciplinskih komisija IZK-a, da donese i ODLUKU o mom povratku na posao kao i naknadu svih mojih mesečnih ličnih dohodaka.”*

c) činjenicu da: *“... Direkcija za obrazovanje i kulturu me uopšte nije obavestio da u kojoj zakonskoj osnovi, samo mene... nije mi produžio ugovor o radu... ovo učinio samo na osnovu odluka disciplinskih komisija IZK-a, čije nezakonito poništenje potvrđuje i Revizijom Vrhovnog suda Kosova.”*

Prihvatljivost zahteva

31. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, predviđene Ustavom i dalje precizirane u Zakonu i Poslovniku.

32. U tom smislu, Sud se poziva na član 113.7 Ustava koji propisuje:

“Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

33. Sud se, takođe, poziva na član 48. Zakona, koji propisuje:
- “Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”*
34. Sud, dalje, uzima u obzir pravilo 36 (1) (d) i pravilo 36 (2) (b) Poslovnika, koja propisuju:
- “(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:
[...]
(d) ako je zahtev prima facie opravdan ili nije očigledno neosnovan.*
- (2) Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:
(...)
(b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava“.*
35. Sud opaža da se podnosilac zahteva žali na povredu prava na rad, što je garantovano članom 49. Ustava, koja je prema podnosiocu izazvana od strane Disciplinske komisije i redovnih sudova svojim odlukama.
36. S tim u vezi, Sud se poziva na član 49. Ustava, koji propisuje:
- Član 49 [Pravo na Rad i Obavljanje Profesije]*
1. Garantuje se pravo na rad.
2. Svako lice ima pravo da slobodno izabere svoju profesiju i radno mesto.
37. Što se tiče tumačenja i smisla člana 49. [Pravo na rad i obavljanje profesije] Ustava, Sud ponavlja da ovaj član definiše standard koji određuje garancije i prava na rad i mogućnosti za zapošljavanje i obezbeđivanja jednakih uslova bez diskriminacije, kao i pravo na izbor radnog mesta i slobodno obavljanje profesije, bez prinudne obaveze. Ova prava su posebno regulisana zakonom (vidi: rešenje o neprihvatljivosti Suda u slučaju KI46/15 od 9. oktobra 2015. godine, objavljeno 20. oktobra 2015. godine, stav 26).
38. U ovom kontekstu, Sud smatra da tvrdnje podnosioca zahteva o povredi prava na rad treba shvatiti u svetlu tumačenja člana 49. Ustava, prema formulaciji i gore navedenom tumačenju. Dok je zaštita prava rada posebno regulisana i garantovana zakonima na snazi, čije je tumačenje odredbi primarna nadležnost i dužnost redovnih sudova.
39. Sud primećuje da se pored prava na rad podnosilac žali i na: a) postupke sprovedene pred Disciplinskim komisijama IZK-a; b) postupke sprovedene pred redovnim sudovima, odnosno Vrhovnim sudom u pogledu nadležnosti Disciplinskih komisija i odbijanja tužbenog zahteva podnosioca za vraćanje na radno mesto, kao i naknadu za izgubljene lične dohotke i c) neobrazloženje Direkcije za obrazovanje i kulturu o neproduženju radnog odnosa.

40. Što se tiče ovih tvrdnji, Sud naglašava da one pokreću pitanje zakonitosti, pošto se radi o sukobu nadležnosti između disciplinskih komisija, o kojima je sa nadležnošću odlučio Vrhovni sud, kao najviši stepen redovnog sudstva, opravdavajući svaku tvrdnju pokrenutu od strane podnosioca zahteva u reviziji.
41. Ustavni sud ponovo ističe da prema Ustavu nema zadatak da deluje kao sud četvrtog stepena u pogledu odluka donetim od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju relativna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi: slučaj *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, ESLJP, presuda od 21. januara 1999. godine, vidi, i slučaj KI70/11, podnosioci zahteva: *Faik Hima, Magbule Hima i Besart Hima*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. godine).
42. Zadatak Suda je da utvrdi da li su postupci pred redovnim sudovima bili ispravni i pravični u celini (vidi, između ostalog: slučaj *Edwards protiv Ujedinjenog kraljevstva*, br. 13071/87, Izveštaj Evropske komisije za ljudska prava, 10. jul 1991. godine).
43. Sama činjenica da podnosilac zahteva nije zadovoljan ishodom slučaja ne znači da može da pokrene uspešan i prihvatljiv zahtev tvrdeći povredu njegovih/njenih prava, zaštićenih Ustavom i EKLJP.
44. U ovim okolnostima, Sud smatra da činjenice predočene od strane podnosioca zahteva ni na jedan način ne pokazuju da su mu redovni sudovi uskratili prava garantovana članom 49. Ustavom.
45. Shodno tome, zahtev je na ustavnim osnovama očigledno neosnovan i treba da se proglasi neprihvatljivim u skladu sa pravilom 36 (1) (d) i 36 (2) (d) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

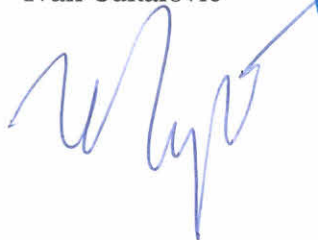
Ustavni sud, na osnovu člana 113.7 Ustava, članova 20. 47. i 48. Zakona i pravila 36 (1) (d), 36 (2) (b), i 56 (2) Poslovnika, 14 septembar 2016. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Ivan Čukalović

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi

